

pa ne«, reče dobrosrčni fant Slovenec. Ornig obljubi obed in dobro kapljico vsem jaháčem. Na tihem pa se že veseli, kako lepo kolajno ali (medajlo) bode zaslužil, ker je tako mogočen in velečislán mož, da se mu pokorijo celo slovenski fantje in sosedne fare! Prva skrb je sedaj nakit za fante, lepe pasove čez rame in zastavice. Ornig gre koj s fantom ter hoče kupiti črno, rudeče in rumeno blago za nemške trikolore. Fant, prebrisane glave reče koj — »Gospod, tega mi slovenski fantje nečemo nositi. Slovenske zastave nam kupite! Župan Ornig odgovori hladnokrvno: Slovenske zastave ne smete nositi. Kaj pa mislite?! — »Če pa slovenske zastave ne smemo imeti, potem nobeden fant ne gre med jaháče«, zavrne fant odločno. Ornig pa si ve pomagati iz zadrege. Hitro se odreže: »Mi nečemo ne nemške, ne slovenske, mi čemo štajarske«. (Aha, gospod Štajerc, zdaj si se izdal!) Kupi torej zelenega in belega platna cele bale, obljubi dati fantom karkoli hočejo, le 19. sept. morajo jahati. Le eno si naj še zapomni: »Vpričo Claryja ne smete nič govoriti; le kolikor najbolj bodite tihi. Vaša naloga je le, da jahaje spremljate grofa od Ptuj v Haloze!«. Tako je poučil fante župan Ornig. Nazadnje še jim je zažugal, naj imajo celo jaharijo prav tajno, nikomur ne smejo črhni besedice o tem. Fantje se res pogovoré, nič hudega ne slutijo, hočejo Orniku ustreči. Le sumljivo se jim dozdeva, kaj je treba tolike tajnosti. Nekateri se obotavljajo, rekoč: »Brez slovenske zastave ne grem!«. V nedeljo 15. sept. pridpelje se Ornig z nekim drugim Nemcem iz Ptuj v vas Bukovce. Tam plača fantom in jih opazuje pri vajah. A smrtna groza ga preleti, ko Ornig in tovariš hipoma zagledata, kak se zbirajo fantje krog mladega resnega fanta, ki je prišel iz sosedne vasi ter jim nekaj z mirno besedo govori in pomen cele jaharije tolmači. Ornig malo prisluskuje — že ve — Ornig tebi je odklenkalo — glej, da kmalu izgineš. In predno se še kedo zave, že dirja ptujski župan črez slovensko ptujsko polje, da se vse za njim kadi. Slovenski fantje pa si sežejo v roke: »Jaz ne bom jahal!«. »Jaz tudi ne!«. »Mi vsi ne!«. »Hvala tebi ljubi naš mladi rojak, ki si nas pravočasno poučil. Živijo!«. Jaz pa pravim, živijo, gromoviti živijo vrlim slovenskim fantom, ki ste o pravem času hrbet obrnili nemškemu Ornigu. — Vi slovenski fantje ste vredni sto centov zlata, ker ste raje poslušali domačina, nego ptujskega župana.

Regulacija Pesnice. Iz Ptuj se nam piše z dne 19. t. m.: C. kr. namestnik grof Clary pripeljal se je včeraj v Ptuj, da je prisostvoval pri otvoritvi novega gimnazijskega poslopja in nemškega studentenheima. Cela slovesnost je imela od prvega do zadnjega nemški značaj. Konec slavnosti je bil banket v nemški »Gastwirtschaft!«. Danes sprejemal je deputacije. Okrajni zastop se mu je poklonil po načelniku gsp. J. Zeleniku, namestniku gsp. S. Ožganu, ter odbornikom gosp. dr. Jurtela in M. Brenčič. Deputacija je porabila priliko, da je razun drugih gospodarstev prahasanj namestniku kot posebno nujno predložila in priporočila regulacijo Pesnice, zvišanje brezobrestnih posojil za vničene vinograde itd. Namestnik je tudi tokrat obljubil svojo podporo; ni pa pozabil pristaviti, da je denar tisti faktor, katerega za regulacijo Pesnice manjka in katerega je najtežje dobiti od finančnega ministra! Upajmo tedaj, da se bode vendar tudi za to dobil potreben denar, ako se še za druge reči dobi, in sicer od države in dežele!

Za šolo na Muti so darovali č. g. M. Jurkovič 5 K, J. Topolnik 5 K, Neimenovan 2 K, Neimenovan 1 K, Neimenovan 2 K, Kummer 5 K. Živeli!

Poročil se je v Zagorji na Savi gospod Anton Kocuvan, naroden trgovec iz Šostanja z gospico Franjo Eibensteinerjevo, hčerko znane narodne hiše v Lokah pri Zagorju.

Zakonska sreča. Dne 18. t. m. je porodila v Slivnici žena grajščinskega vrtnarja Antona Špureja trojčke, vsi trije so fantje.

Cecilijino društvo za lavant. skofigo bo dne 3. in 4. oktobra slavilo 70. letnico cesarjevega rojstva.

Iz Celja. Samostojni nemško-slovenski gimnazijski razredi v Celju so dobili vendar javni napis. Toda napis ni samoslovenski, ampak dvojezičen. Švabsčina, ta nesrečna švabsčina!

Iz drugih krajev.

Gosp. kanonik dr. Lampe, urednik »Dom in Sveta«, je nevarno obolel. Priporočamo ga v molitev!

Slomšekova zveza, društvo za slovenske krščansko-misleče učitelje, učiteljice, katehete, vzgojitelje se je ustanovilo v Ljubljani za vse slovenske pokrajine. O tej zvezi govorili še bomo obširneje. Danes le opozarjamo na veselo dejstvo, da se je tudi krščansko misleče učiteljstvo začelo organizovati.

Presvitli knez Hugo Windisch-Graetz in njegova prejasna soproga Kristijana izročila sta meni kot bivšemu svojemu dvornemu duhovniku 100 kron za popravo župne cerkve Babnopoljske. Na tem plemenitem daru bodi visokima darovalcema izrečena srčna zahvala in Bog plati! **Mihael Horvat,** Babnopolje pri Rakeku.

Iz Varaždina. Vse hvale vredne so veselice na Štajarskem zlasti one, katere se prirejajo v spomin stoletnice Slomškovega rojstva. Tudi naši bratje Hrvatje nočejo zaostati. V zadnji številki »Slov. Gospodarja« smo čitali, kako krasno da so proslavljali petdesetletnico škofovanja J. J. Strossmayerja v Djakovem. A danes Vam poročam, kako slovesno so dne 7., 8. in 9. sept. obhajali vrli Hrvatje v Varaždinu svojo 25letnico pevškega društva »Vila.« Okoli 5. ure dne 7. septembra se je zbralo mnogo občinstva na kolodvoru, da sprejme g. pevce došle iz Slov. Štajarja in Hrvaške. Sprejem bil je v pravem pomenu besede veličasten, zlasti došlih nam kakih tristo pevcev s posebnim vlakom iz Zagreba. Komaj smo dočakali pol ene ure v soboto zjutraj, ko nam topiči naznanijo, da se bliža vlak, kateri pripelje mile nam goste. Med neštetimi živijo-klici pozdravi gsp. predsednik dr. pl. Kiš došle goste, med katerimi je bilo videti tudi pevsko društvo iz Sarajeva. Veselo smo korakali med krasno svirajočo godbo in nebrojno barvanimi lampijoni do hiše, kjer se je porodil gosp. Ivan Padovec, čigar ime je znano vsemu narodu hrvaškemu. V soboto po dokončani sv. maši v gimnazijski cerkvi sli smo nazaj v prijazno, krasno ozaljšano bajto. Zabava bila je res sijajna, govori krasni, navduseno petje in godba. Naj vam javljam tudi to, kake bandere so vihrale te dni po Varaždinu. Nisi videl nič drugega nego hrvatske in nekaj cesarskih. Znano Vam je, da tukaj biva mnogo madžarskih in nemških židov, a ti so bili mirni, niso razobešali frankfurtare, tudi ne ogrskih zastav, ampak hrvatske. Ni bilo čuti »hailanja«, temuč le »slava« in »živio« donelo je po prekrasni ravnini varaždinski. Kdaj bo pa pri Vas tako?

Po rokah hodil z Dunaja do Pariza je Ivan Hasslinger. Stavil je s prijatelji in znanci, da pojde na razstavo v Pariz po rokah, ker nog nima. V to svrhu si je dal izdelati poseben voziček, s katerim se je podal na dolgo pot. Sprva je mnogo pretrpel, ker mu je prah in pesek kožo na rokah pregrizel, a pozneje se je ista utrdila, kakor navadno pri bosonogih nožna in je dalje napredoval svojo pot do Pariza. Prehodil je tako 1435 kilometrov in sicer po tri kilometre vsako uro ali 30 kilometrov na dan. V 55 dnevih je prišel v Pariz. Potoma si je s prodajo razglednic in s fonografom zaslužil toliko, da mu je zadostovalo za strošek na poti, šel je z Dunaja brez vsakega novčiča.

Društvene zadeve.

Mili darovi za družbo vednega čiščenja: Celje 200, Polje 16, Sv. Peter in Pavel na Ptuj 64, Cirkovci 30, Gornjigrad 30-60, Nova Štifta 9-72, Rečica 13-20, Rogatec 7-41, Devica Marija v Puščavi 24, Dobrna 40, Ptuj 34-60, Sv. Lenart pri Veliki Nedelji 3-20, Žitale 40 K, Sv. Jurij na juž. žel. 50-88, Veržeje 5 K, Sv. Anton v Slov. gor. 7-24, Kapela pri Brežicah 10 kron.

Za dijaško kuhinjo so darovali: gospa Marija Roškar 6 K, g. stolni prošt Jožef Flek in gosp. župnik Franc Slavič po 10 K, č. g. duh. svet. Jaušovec 10 K. Spominjajte se dijaške kuhinje!

Zahvala. »Čitalnica« in »Slovensko pevsko društvo« v Ljutomeru izrekata vsem, ki so se udeležili Slomškove slavnosti dne 8. septembra t. l., osobito slavnostnemu govorniku, Celjskemu Sokolu, Zvezi gasilnih društev oziroma gasilnim društvom iz ljutomerskega, gornjeradg. in ormoškega okraja, strelskemu društvu v Vržeji in veteranskemu društvu v Švetinjah, dalje vsem damam, vsem darovalcem doneskov, med tem v prvi vrsti slavni ljutomerski posojilnici, vsem tržanom ljutomerskim, ki so z zastavami okrasili svoje hiše ter sploh vsem, ki so darovali na kakoršni koli način svoj trud in delo za dosego veličastne slavnosti, najiskrenejšo zahvalo. — Rodoljuben spomin na to lepo slavnost bodi vsakemu vdeležencu najlepše plačilo!

»Čitalnica« in »Slovensko pevsko društvo« v Ljutomeru.

Ljutomer, dne 15. sept. 1900.

Za obe društvi kot tajnik: Čeh.

Listnica uredništva: Griže pri Celju: V izvlečku priobčimo prihodnjic! — Iz potovanja: Zakaj se ne podpisete? Mi moramo vedeti ime, kajti vedno se nam je treba bati, da nas kdo mistificira. — Ptuj: Prav je tako! Claryju Slovenci ne smemo delati ovacij! Kar je storil Čehom in kako se obnaša proti Slovencem, to nam more biti vedno pred očmi.

Gospodarske stvari.

Saleščani, pozor!

Tudi pri nas, v šostanjskem okraju so letos sadni vrtovi izvanredno blagoslovljeni. Vsako drevo je tako obloženo z lepo razvitim sadjem, da se veje upogibajo do tal in lomijo zaradi silne teže. Ta ugodna sadna letina napotila je odbor sadjarskega in vinarškega društva za šostanjski okraj, da je sklenil, prirediti letos, in sicer 20. dne septbra. ter 1. dne okt. v Šostanji sadno razstavo.

Ta razstava bode zelo velike važnosti za naše sadjarje, posebno pa še za naše kmete. Vsepovsodi se gibljejo in si prizadevajo povzdigniti umno sadjarstvo. Tu in tam se vidijo prelepi, novi nasadi sadnega drevja, tu in tam se že pridelala obilo zlahknega namiznega sadja. Le pri nas smo držali roke križem; med tem, ko so drugod shranjevali lepe svote za fino, namizno sadje, izpečevali smo mi večinoma le slabo robo za male denarje. Tudi pri nas je sicer precej sadjarjev, ki so tako srečni, da imajo v svojih sadunosnikih že plemenita drevesa, ki dajejo fino namizno sadje, kakoršno se lahko in drago proda. Toda večina naših kmetov se je dosihmal malo brigala za sadjarstvo. Ako so zanemarjena in mršava drevesa obrodila sad, no, tedaj se je gospodar sicer spomnil na nje, da je vkladil in otresel, kar je prirastlo. Sadna drevesa se niso skoraj prav nič oskrbovala, a cepile so se večinoma tiste vrste, kakoršne so razmnoževali naši predniki pred sto in sto leti, navadno sladke in malovredne, za kakoršne kupei ne marajo. Ali vendar je naša Šaleška dolina tako pripravna za sadjarstvo, kakor le malokateri drugi kraj slovenskega Štajerja. Tukaj zamore vspevati tudi najfineje sadje,

zakaj naša dolina je dobro zavarovana proti mrzlim vetrovom in ima posebno ugodno pednebo. Mimo vsega tega pa imamo Šaleščani še posebno ugodnost, da namreč lahko spravimo dosti sadja v bližnjo Koroško, kjer se vedno lahko in dobro proda. Zavoljo tega torej, ker se umnemu sadjarstvu pri nas obeta tako lepa prihodnost, ustanovilo je nekaj rodoljubov že pred desetimi leti sadjarsko društvo. Z mirno vestjo smemo povdarjati, da je to društvo veliko storilo za povzdigo sadjarstva v našem okraju. Razdelilo se je brezplačno na tisoče zlahtnih drevesc; priredilo se je mnogo shodov v raznih krajih naše doline, da so se prebivalci poučevali in navduševali za umno sadjarstvo. In res, hvala Bogu, napredovali smo precej tako, da smo dobili pogum za priredbo sadne razstave. Korist te razstave je očitna. V prvi vrsti se gre za to, da pokažemo, kako se obnesejo razne boljše sadne vste na naši zemlji. Upamo, da nas v tem obziru nikakor ne bode sram, zakaj dokazali bodemo na razstavi, da uspeva tudi najboljše sadje pri nas jako dobro. Tu bodemo uvideli, katere vrste bi bile za naš kraj najbolj priporočljive ter se bodemo zjedini, kakšno sadje da hočemo cepiti za naprej. — Dalje bodemo spoznali razne boljše sadne vrste in pozna raznih sadnih vrst je dandanes potrebna vsacemu kmetu. In konečno se bode razstava — kakor za gotovo upamo — dobro obnesla; če bodemo imeli Šaleščani razloženo zares lepo in plemenito sadje; če bodemo z našo razstavo dokazali, da smo

napredovali v vseh občinah našega okraja ter da zamoremo pri nas pridelati zares plemenito in lepo sadje, pač bode to posebno veselje, posebna čast za nas in za naš okraj!

Torej dragi, Šaleščani, dvignimo se! Naj si bode kmet ali razumnik, kedor koli ima lepo sadje, bodisi nove, bodisi stare vrste, prinese ali pošlje ga naj na razstavo. Čim več bodemo razstavili lepega sadja, tem večja čast bode za nas. Razstava se ne bode otvorila, kakor se je prvotno naznanilo, 4. oktobra, ampak že v nedeljo, 30. sept. Zatorej naj vsak, kedor misli kaj razstaviti, prinese svoje blago že 28. sept. v hotel gsp. Rajsterja v Šoštanju, kjer se bode razstava vršila, da bode mogoče, sadje do pričetka razstave primerno urediti. Uredil bode sadje društveni odbor in nima torej tisti, kedor bode kaj razstavil, nikakoršnih strokov in nikakoršnih skrbi, kakor da prinese blago. Za zares lepo sadje dobili bodo pridni sadjarji tudi pohvalna pisma in denarna darila. Žal, da ni bilo odboru mogoče, oskrbeti v ta namen večje denarne zaloge. C. kr. poljedelsko ministerstvo nam je dotično prošnjo odreklo. Naj se nam to nič čudno ne zdi, saj smo Slovenci, torej vajeni preziranja. Vendar pa sta nam slavni okrajni odbor in slavna posojilnica v Šoštanju obljubila podpore, tako tudi že nekatera županstva. Pričakujemo pa za gotovo, da bodo še tudi vse druge občine našega okraja podpirale naše v narodno-gospodarskem oziru veljavno podjetje in uposlale našemu sadjarskemu in vinarskemu društvu denarne pod-

pore za razstavna darila. Sramota bi bila, če bi zaostala tudi le ena sama občina!

Nikakor bi pa ne bil namen razstave dosežen, če bi mi samo razstavili če tudi mnogo in lepega sadja; treba je marveč, da se razstava tudi ogleda v kar le možno ogromnem številu. Vabimo torej vse prijatelje umnega sadjarstva od blizu in daleč, posebno pa še vas, dragi šaleški kmetje, pridite bodisi 30. septembra, bodisi 1. oktobra v Šoštanj, da bode te pogledali, kaj nam zamore roditi naša zemlja in kakšen studenec blagostanja si zamore odpreti umen sadjar. Naj bi bila pač naša razstava, ki nas bode stala mnogo truda zares v korist in v čast našemu okraju; naj bi se na istej navdušilo kar le mogoče mnogo naših kmetov za prekornost stroko kmetijstva, za umno sadjarstvo.

Loterijske številke.

Gradec: 16. sept. 1900. 36, 5, 25, 74, 40
Dunaj: > > > 25, 51, 3, 76, 2

Slovenci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;
pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci,

dajte za mariborsko šolo

Iz Etterjevega sadnega soka

dobljenega iz prirodnega sadja, ki je prost vsakih kemičnih primesij in se toraj ne sme zamenjati z umetnim sadnim sokom, napravi si lahko vsakdo z malimi stroški prav dobro, trpežno poživljavačo

Sadno

● pijačo ●

10 litrov sadnega soka, ki se brez vsakega drugega dodatka zmeša s 100/130 litrov navadne vode, da po naravnem kisanju 110/140 litrov močne, čiste okrepčevalne jako zdrave in cenene

sadne

pijače.

Dobi se pri en gros-trgovcu A. Jurca in sinovi v Ptuj. — Viljem Etter, Sigmaring.

Dobi se še nadalje pri: G. Ketz v Mariboru, M. Ogorevcu v Konjicah, K. Sima v Poljčanah, A. Balantu v Oplotnici.

V najem

se da lepo stanovanje obstoječe iz 2 sob, kuhinje, 2 obokane kleti po potrebi svinske hleve, kakor tudi živinske in drugo gospodarsko poslopje. Zraven je lep vrt in sadonosnik, zemlje pa kolikor potrebuje. Poslopje je zidano, z opeko pokrito in v dobrem stanju. Leži tik dveh okrajnih cest blizu župne cerkve, četrte ure od Ptuja oddaljeno in je za vsako obrt sposobno. Kdor bi želel v najem vzeti, se naj oglasi pri **Graharju na Hajdini pri Ptuj** do 30. t. m. Odda se na več let. 1

Na prodaj

lepo, novo poslopje s tremi sobami in rodovitnim vrtom. Oddaljeno je eno minuto od župne cerkve in pol ure od mesta v zelo lepem kraju. Primerno za kakega upokojenega duhovnika ali za kako obrt. Naslov pri upravnistvu. 1

V najem

se dobi z oktobrom hiša z dobro gostilno ter trgovino z mešanim blagom. K hiši spada tudi lesna trgovina, žaga in mlin ter nekoliko posestva. — Da se na 10 let v najem. Ponudbe je poslati poste restante 16 pošta Kozje (Drauchenburg.) 1

Vinograd na prodaj

z letošnjo trgatvijo vred v župniji sv. Jakoba v Slov. goricah. Kupci naj se oglasio pri tamošnjemu župniku. 2

Na prodaj

posestvo, novozidana hiša z gospodarskim poslopjem, 15 oralov zemljišča, rodovitne njive, travniki in gozd. Četrte ure oddaljeno od Slovenske Bistrice. Več pove posestnik **Anton Lacian**, občina **Cigonca Slov. Bistrica**. 2

Dva kovaška učenca

od 17 let naprej, ako imata veselje do kovačije, tudi se uči sekire brusiti, sprejme podpisani in da 3. leta oblačilo povrhi.

Sprejemem tudi 2 kovaška pomagala in enega za brusiti sekire. Natančneje se izve pri

Franc Pristovniku, kovaču v Oplotnici, Štajarsko. 1

Proda se

Posestvo 36 oral, njive, vinograd, 14 oral travnika, gozd, vse v enem kosu ležeče, sredi hiša in gospodarsko poslopje (dva živinska hleva) 7 minut od Jarenine v eni izmed najrodovitnejših dolin v Slov. gor., ob okrajni cesti, pol ure od železniške postaje Pesnica, 2 uri od Maribora, je kak leži in stoji ceno na prodaj. Natančneje se izve pri posestniku **Janezu Schmidinger v Jarenini**. 2

Na prodaj!

je na Spodnji Hajdini št. 47. pri Ptuj kmečko posestvo. Kupi se lahko posestvo s poslopji ali pa tudi sama zemlja. Pogodba je lahka in cena nizka. — **Neža Mustafa na Sp. Hajdini**. 1-

Na prodaj

je prostovoljno dvoje kmečkih posestev, eno uro hoda od Maribora oddaljenih. — K prvemu posestvu pripada hiša, gospodarsko poslopje, travniki, njive, sadunosnik, gozd in vinograd v skupni meri 13 oral. Proda se za 4000 gld.

K drugemu posestvu pripada hiša in dvoje gospodarskih poslopij, veliki travniki z več kot 800 plovitimi sadnimi drevesi, lep gozd, njiva in vinogradi, vsega skupaj je 30 oral. Proda se za 9000 gld. Naslov pri upravnistvu. 5

Živi

žlahtni lepi raki

vsaki dan sveži od lova.

Garantuje se da pridejo živi! — Voznine in mitnine prosto se pošiljajo v poštinih jerbasih po 10 funt 80—100 porcijskih rakov velja samo gld. 2-10
60—80 velikanov z mastnimi skarjami samo gld. 2-65
40—50 izbranih »solo« rakov samo gld. 3-60
30—40 redkih velikih odličnih »solo« rakov gld. 4-20
— Postrežba točna! —

D. Goldstein,
Razpošiljalnica (Exp.-Haus) Podwoločyska na ruski meji. 3

Slovenci!

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda ter »Našo Stražo!«

Voznje karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kraljevi belgijski poštni parnik
Red Star Linie, Antwerpen

vozi naravnost v
Novi Jork in Filadelfjo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje

Red Star Linie, Dunaj
IV. Wiedenergürtel 20

ali pa 27
Anton Rebek v Ljubljani —
Kolodvorske ulice 34.

Julij Popper, Innsbruck —
Bahnstrasse 8.

Na prodaj!

Posestvo (dve uri od Maribora peš) s 6 $\frac{1}{4}$ orali zemlje, z gozdom in vinogradi in z več kot 400 sadnimi drevesi; cena je 1400 gld. Šteti se mora koj 400—600 gld. Pojasnila daje iz prijaznosti občinski sluga pri Sv. Marjeti ob **Pesnici, Jakob Haas**. 4

Najčistejše olje

iz kostij napravljeno za šivalne stroje in kolesa (bicikle) v tovarni H. Morbius in Fils, Bazel (Švica).

Dobi se pri 10-26
R. Strasmayer-ju, puškarju v Mariboru.